

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ТА ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
III Всеукраїнської науково-практичної конференції
«СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПОТЕНЦІАЛ РОЗВИТКУ
ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ В УКРАЇНІ»

23 квітня 2024 року

м. Херсон (м. Кропивницький)

УДК: 640.4

Сучасний стан та потенціал розвитку індустрії гостинності в Україні: зб. матеріалів III Всеукр. наук. – практ. конф. (Херсон-Кропивницький, 23 квітня 2024 р.) / за ред. доц. Нікітенко К.С. Херсон-Кропивницький: ХДАЕУ, 2024. 263 с.

У матеріалах конференції розглянуто економічні, екологічні та організаційні аспекти розвитку потенціалу підприємств туристичної індустрії та суміжних галузей в умовах світової економічної кризи. Досліджено менеджмент підприємств індустрії гостинності в умовах світової фінансової кризи: виклики й можливості, сильні та слабкі сторони. Висвітлено інноваційні технології та менеджмент якості продукції та послуг готельно-ресторанного, туристичного та рекреаційного бізнесу. Визначено сучасні тренди розвитку внутрішнього та зовнішнього туризму та готельно-ресторанного бізнесу в Україні та світі. Проаналізовано заходи щодо удосконалення маркетингового комплексу підприємств індустрії гостинності.

Призначено для науково-педагогічних працівників, науковців, докторантів, аспірантів, студентів, представників органів влади, громадських організацій та підприємств.

Матеріали доповідей друкуються в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть відповідальність за їхній зміст, достовірність наведених фактів, посилань тощо.

**© Херсонський державний аграрно-економічний університет
Кафедра готельно-ресторанного та туристичного бізнесу**

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ЕКОНОМІЧНІ, ЕКОЛОГІЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВ ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ ТА СУМІЖНИХ ГАЛУЗЕЙ	12
<i>Аверчева Н. О.</i> ЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ СФЕРИ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ	12
<i>Бакало Н. В.</i> ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ МІСЦЕ-ТУРИЗМУ	17
<i>Безсонний В. Л., Голеніщева Є. Ю.</i> СТАНДАРТИЗАЦІЯ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ В ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ	20
<i>Гонтаренко А. О.</i> УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ПРИЙОМУ ІНОЗЕМНИХ ТУРИСТІВ У ГОТЕЛІ	22
<i>Гурова К. Д., Савченко І. Г., Скок Р. А.</i> СТИМУЛЮВАННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ НА ЕКОЛОГІЧНИХ ЗАСАДАХ: АСПЕКТИ, НАПРЯМИ РІШЕННЯ	25
<i>Давидова О. Ю., Шириня К. О.</i> НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЛОЯЛЬНОСТІ СПОЖИВАЧІВ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ПОСЛУГ	28
<i>Дзень А. Р.</i> СУЧАСНІ ТРЕНДИ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	30
<i>Заюков І. В., Ніколіна І. І.</i> ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ ВІННИЧЧИНИ В СУЧАСНИХ ВІЙСЬКОВИХ УМОВАХ	33
<i>Калініченко З. Д.</i> ПРІОРИТЕТИ СТРАТЕГІЙ РОЗБУДОВИ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ В УКРАЇНІ	37
<i>Корнієнко О. М., Цвілій С. М., Мамотенко Д. Ю.</i> ВІДНОВЛЕННЯ БІЗНЕС-АКТИВНОСТІ ТУРИСТИЧНИХ ОПЕРАТОРІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	40
<i>Крамаренко Д. П., Кім Ю. О.</i> РОЛЬ АНІМАТОРІВ У ПІДВИЩЕННІ ЯКОСТІ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ	43

Гурова Капіталіна Дмитрівна

к.е.н., доц

Савченко Ілля Григорович

к.держ. упр., доц.

Скок Роман Анатолійович

викладач, спеціаліст II категорії

ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ»

м. Харків

СТИМУЛЮВАННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ НА ЕКОЛОГІЧНИХ ЗАСАДАХ: АСПЕКТИ, НАПРЯМИ РІШЕННЯ

Національна стратегія розвитку України, незважаючи на воєнний стан та сучасні реалії, зосереджена на меті переходу на засади сталого розвитку, які визначені і прийняті до впровадження і розбудови у всьому цивілізованому світі. Головну роль в модеруванні та координації запровадження аспектів, напрямів реалізації цієї концепції на світовій арені відіграє Організація Об'єднаних Націй. Основною метою запровадження даної концепції в Україні є досягнення паритету та збалансованості в економічному, соціальному та екологічному розвитку, при цьому не зменшуючи важливості жодного із зазначених напрямів розвитку.

Розвиток економіки держави на екологічних засадах дає ряд суттєвих переваг. Екологічно зорієнтована економіка дає можливість генерувати нові інноваційні ідеї, здійснювати нові інвестиції, запроваджувати інновації в різні сфери економіки, отримувати нові навички і розвивати нові підходи до підприємницької діяльності та створювати нові робочі місця. Такі можливості для зростання є не тільки у звичайних екологічних галузях економіки, а саме – енергетиці чи агрокомплексі, але можуть з'являтися і в інших сферах суспільного життя, таких як транспорт, видобувна промисловість, будівнича галузь, металургія, легка промисловість тощо.

Залучення державою технологічних інновацій є важливим чинником переходу до економіки на екологічних засадах, але такий перехід можна досягти лише через інновації в суспільстві, які були визначені як нове соціально-економічне поліпшення життя людей.

Дослідженням поняття розвитку присвячено праці таких вчених, як: М. Афанасьєв [1], В. Василенко [2] розглядали категорію “розвиток” з економічних позицій; Н. Нижник [3] обґрунтовують “розвиток” як природний закономірний процес; А. Герасимчук [4], А. Тридід [5] ототожнюють “розвиток” з спрямованим процесом досягнення цілей. Такі вчені, як М. Малік [6] і Ю. Ульянченко [7] наголошують на доцільності й обґрунтовують переваги кластерних структур та кооперації задля досягнення запланованих результатів при формуванні політики сталого розвитку.

На нашу думку, одним із пріоритетних питань в обговоренні аспектів сталого розвитку є те, чи відповідає він запитам економічного зростання. Це

виходить з того, що природні ресурси Землі, від яких залежить сучасна економіка, є обмеженими. І чи може екологічно орієнтована економіка успішно розвиватися в рамках існуючої ринкової системи, чи потрібна фундаментальна революція в економічній системі. Неспростовним є факт того, що зростання є основною і невідворотною рисою глобальної економіки.

В. Прадун пропонує поділ, який залежить від спеціальності вчених, які досліджують цю категорію, – біологи, екологи, економісти. Перша група відображає позицію біологів і означає підтримання продуктивності біологічних ресурсів; друга – екологів, які вважають, що “сталій розвиток” означає підтримання різноманіття видів в екосистемах, які перебувають під тим чи іншим антропогенним впливом; третя – економістів, на думку яких “сталій розвиток” – це підтримання економічного зростання на основі раціонального використання наявних ресурсів та їх збереження для наступних поколінь людства[8].

Економічна діяльність відбувається в рамках складної соціально-екологічної системи. У цій системі товари і люди, які отримують вигоди, разом з системами, що їх виробляють, взаємопов’язані між собою складними і здебільшого непередбачуваними способами. Це може призвести до серйозних негативних екологічних наслідків економічного зростання. Так, збільшення у виробництві продуктів харчування може призвести до збільшення чисельності населення, що може призвести до подальшого збільшення попиту, як на сільськогосподарські землі, так і на виробництво продуктів харчування через процес позитивного зворотного зв’язку і в результаті знищення екосистем. Тому взаємозв’язок між виробництвом продуктів харчування та чисельністю населення не є простим попитом і пропозицією, який, згідно з неокласичними економічними моделями, врешті-решт досягне рівноваги. Частіше, попит може призводити до більшого попиту. Ще одна характеристика складних економічних систем полягає в тому, що потенційно вони можуть зазнати незворотних змін, перетнувши переломну точку, яка навіть може призвести до їх розпаду. Можливість такого колапсу, що відбувається в глобальній соціально-екологічній системі, наприклад, через зміну клімату, є одним з головних факторів, що зумовлюють необхідність переходу на засади екологічного орієнтованої економіки.

Замість стало зростаючої економіки, деякі екологічні економісти наголошують на необхідності створення такої сталої економіки, в якій людське населення і запаси капіталу залишаються постійними з часом. Такі запаси не будуть статичними, але замість цього будуть змінюватися в динамічній рівновазі, залежно від коливань показників народжуваності, смертності, виробництва та споживання. Деякі пропозиції щодо розвитку “зеленої економіки” базуються на цій концепції. Так, деякі науковці вважають[6], що державна політика стимулювання розвитку економіки на економічних засадах має бути направлена на:

-розробку національного плану переходу щодо збереження ключових екологічних функцій підтримки життєдіяльності;

- розробку та провадження нових заходів оцінки економічного ефекту, крім ВВП;
- зобов'язання зменшення нерівності доходів і багатств верств населення;
- створення нової фінансової структури для підтримки екологічно-орієнтованої економіки.

Враховуючи вищезазначені положення, наголошуємо на тому, що традиційна структура управління недостатньо налаштована на розв'язання сучасних соціальних та екологічних проблем, які потребують прийняття не тільки тактичних, а й стратегічних рішень.

Розвиток економіки на екологічних засадах потребує сприятливого середовища з точки зору реалізації відповідної державної політики, наявності відповідних державних інституцій та механізмів управління.

Таким чином, зазначимо, що як показує досвід сучасності, державне регулювання розвитку екологічно-орієнтованої економіки має забезпечити концентрацію необхідних ресурсів для задоволення пріоритетних потреб, які забезпечать сталий соціально-економічний розвиток на основі переходу від ресурсно-сировинної до інноваційної, а потім і до постіндустріальної "екологічної" економіки.

Список літератури

1. Афанасьєв М. В. Управління розвитком підприємства : монографія. Харків : Вид-во ІНЖЕК, 2019. 192 с.
2. Василенко В. А. Теоретичні та методологічні засади стійкості підприємств в умовах формування середовища. Ученые записки Тавр.. нац. ун-та ім. В. И. Вернадского. Сер. «Економ. наук». 2007. Т. 20(59), №2. С. 168-177.
3. Нижник Н. Р. Системний підхід в організації державного управління: навч. посіб./ за заг. ред. Н. Р. Нижник (кер. авт. кол), Київ. : Вид-во УАДУ, 2006. 160 с.
4. Герасимчук В. Г. Розвиток підприємства: діагностика, стратегія, ефективність. Київ : Вища школа, 2006. 167с.
5. Тридід О. М. Організаційно-економічний механізм стратегічного розвитку підприємства : монографія. Харків: ХДЕУ, 2012. 364с.
6. Соціально-економічні засади розвитку сільських територій (економіка, підприємництво і менеджмент) : монографія / за заг. ред. М. Й. Маліка (кер. авт. кол), М. Ф. Кропивко, О. Г. Булавка та ін. Київ: ННЦ ІАЕ, 2012. 642с.
7. Ульяновченко Ю. О. Формування кластерів як засіб сталого соціально-економічного розвитку регіону. Теорія та практика державного управління. 2011. № 4 (35). С. 1-7.
8. Прадун В. П. Економіко-екологічні основи сталого розвитку регіональних агропромислових комплексів : автореф. дис. ... д-ра екон. наук. – Львів, 2005. 41 с.